

Akademický rok 2020/2021

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Bc.Valentýna Filípková

Název práce: Odpovědný design

Slovní hodnocení:

Diplomová práce se zabývá tématem odpovědnosti v designu. Autorka nahrazuje termín udržitelný, v dnešní době nadužívaný, výstižnějším slovem odpovědný. Samotná diplomová práce pak mapuje komplexnost této problematiky z mnoha úhlů pohledu. Autorčino rozhodnutí pojmout praktický výstup své diplomové práce jako edukativní webovou platformu odráží současnou proměnu role designéra. V mezinárodním kontextu je patrný odklon od chápání designérské práce jako navrhování ikonických produktů směrem k hledání systémovějších řešení. Příznačným rysem této tendence je mezioborová spolupráce, která propojuje experty z různých oblastí a tím umožňuje přistupovat k palčivým výzvám současného designu komplexně. Autorka se mimo jiné odkazuje na Neri Oxman, která vidí budoucnost designu v organickém propojování vědy, inženýrství, designu a umění jako kreativních oborů.

Část diplomové práce se věnuje materiálům, a to jak vysvětlení pojmu a jejich základnímu dělení, tak i představení některých alternativ reagujících na environmentální výzvy. Tento základní přehled pak doplňuje aktualizovaná tabulka inovativních materiálů. V té vidím prostor pro zlepšení, jak v kritičtějších přístupu k informacím, které jsou o materiálech uváděny, tak v její vizuální přehlednosti. Oceňuji, že autorka svou pozornost nesoustředí pouze na materiály, ale snaží se přistupovat k problematice komplexně a apeluje na nutnost přemýšlet nad designem v kontextu celého životního cyklu produktu. Kromě materiálů se proto zaměřuje na představení inovativních přístupů k designu a zdůrazňuje nutnost mezioborové spolupráce napříč dodavatelským řetězcem. Kriticky přistupuje také ke konceptu cirkulární ekonomiky. Poukazuje na potenciál této slibné vize, ale zároveň i na

její slabiny, kdy je potřeba zapojit analytické nástroje, jako například metodu LCA, pro vyčíslení skutečných environmentálních dopadů konkrétního produktu nebo přístupu. Neopomíná ani v současnosti velmi skloňované téma recyklace, nutnost transparentní komunikace napříč dodavatelským řetězcem i se zákazníkem nebo otázku infrastruktury. Při své rešerši vycházela z dostupné literatury a přednášek zaměřujících se na eko-design a environmentální udržitelnost i z vlastních zkušeností. Jako přínosné vnímám zařazení série rozhovorů s experty z různých oborů, která dodává platformě další rozměr a vytváří základ pro zajímavou mezioborovou diskuzi.

Důležitým aspektem je i samotné sdílení, kdy autorka neshromažďuje informace pouze pro svou potřebu, ale jejím cílem je se o ně naopak podělit s dalšími studenty a designéry. Impulem k vytvoření její práce byl právě nedostatek systematického vzdělávání v oblasti environmentální udržitelnosti v designu a nedostatek relevantních a přehledných zdrojů informací v českém prostředí. Setkávám se s duplicitou různých experimentů v tvorbě studentů, kteří se někdy uchylují ke zkratkovitým řešením, často způsobených právě nedostatečnou informovaností. Proto mi autorčino rozhodnutí, věnovat svou diplomovou práci platformě umožňující rozšířit potřebné povědomí sdílením relevantních informací, přijde přínosné. Praktický výstup ve formě edukativní webové platformy vnímám jako zdařilý počáteční krok, který čeká další vývoj a prohlubování prezentovaných názorů, přístupů a informací. Držím autorce palce v jejím dalším rozvíjení.

Otázky k rozpravě:

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Maria Nina Václavková

Datum: 8.6.2021